Länsstyrelsen
Värmland

Riksintresse för kulturmiljövården: Rottneros

Områdesnamn: Rottneros

Områdesnummer: K 31

Kommun: Sunne

Socken: Sunne

Sammanfattning

Innehåll

Bruksherrgård med skulpturpark. 1800- och 1900-tal

Urvalsmotiv

Gestaltningsmässigt värde. Rottneros med omgivande kulturlandskap och skulpturpark representerar den Värmländska herrgårdskulturen med dess litterära anknytningar och brukstraditioner. Rottneros och bygden runt Fryken intar en central roll i Selma Lagerlöfs diktning.

Beskrivning

Rottneros var i likhet med många andra herrgårdar i Värmland en bruksherrgård. Järnbruksrörelsen i Rottneros har sitt ursprung i de stångjärnshammare som på 1630-talet etablerades vid Skarpedsfallet i Rottnan och som var i drift fram till 1880-talet då järnhanteringen ersattes av ett träsliperi vilket idag utvecklats till landets modernaste mekaniska massafabrik. Den nuvarande herrgårdsbyggnaden, uppförd 1930-1932 efter G von Dardels ritningar, är den fjärde huvudbyggnaden på platsen sedan 1700-talet. Parkanläggningen påbörjades 1938 och har successivt utvidgats till att idag omfatta närmare 40 ha. Anläggningen disponeras kring dels en barockinspirerad regelbunden del med parterrer och räta axellinjer från corps-de-logiet, dels en naturparksdel av romantisk eller engelsk karaktär med strövstigar, broar och vattenfall. Parken

rymmer hundratalet skulpturer där framför allt nordiska bildhuggare såsom Ch Eriksson, C Milles, C Eldh, G Wigeland med flera är representerade. Öster om herrgården finns ett höggravfält av yngre järnålderns karaktär.

Kulturhistoriskt värde

Rottneros herrgård med omgivande parkanläggning representerar den Värmländska herrgårdskulturen med dess litterära anknytningar och brukstraditioner. Parken, utbyggd efter barockens och 1800-talets romantiserande förebilder, rymmer hundratalet skulpturer utförda av nordiska konstnärer vilka också givit namn åt flera av anläggningens olika partier såsom Christian Eriksson-parken, Millesplatsen, Carl Elds parterr och så vidare. Rottneros och Fryksdalsbygden intar en central roll i Selma Lagerlöfs författarskap.

Hot

Ej specificerat.

Skydd

Gravhögar och minnesstenar utgör fornminnen enligt Kulturminneslagen (KML).

Avsikter och åtgärder

Nybebyggelse och förändrad markanvändning i området prövas restriktivt

Riksantikvarieämbetets värdetext (1996)

Motivering

Rottneros herrgårdsmiljö vid sjön Fryken förknippad med Selma Lagerlöfs författarskap och de värmländska brukstraditionerna.

Uttryck för riksintresset

Herrgård ritad av G. von Dardel från 1930-talet, den fjärde huvudbyggnaden på platsen sedan 1700-talet. Skulpturpark med strövstigar, broar och vattenfall.

I området ingår även

Gravfält och gravgrupper med högar och övertorvade stensättningar.

Övrigt

Riksintresset Rottneros ingår i kulturmiljön Rottneros (231) enligt kulturmiljöprogrammet för Värmlands län.

Referenser

- Kulturminnesvårdens riksintressen i Värmlands län, Länsstyrelsen 1980.

Ändringsinformation

Datum, kommentar:

- 2007-11-05: Huvuddelen av informationen hämtad från 1988 års beskrivning av riksintressen i Värmlands län.
- 2007-12-10: Beskrivningen av områdets skydd ändrad till aktuella förhållanden och gällande lagstiftning.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan.